

[Akceptuje](#)

W ramach naszej witryny stosujemy pliki cookies w celu świadczenia państwu usług na najwyższym poziomie, w tym w sposób dostosowany do indywidualnych potrzeb. Korzystanie z witryny bez zmiany ustawień dotyczących cookies oznacza, że będą one zamieszczone w Państwa urządzeniu końcowym. Możecie Państwo dokonać w każdym czasie zmiany ustawień dotyczących cookies. Więcej szczegółów w naszej [Polityce Prywatności](#)

[Portal](#) [Informacje](#) [Katalog firm](#) [Praca](#) [Szkolenia](#) [Wydarzenia](#) [Porównania międzylaboratoryjne](#)
[Kontakt](#)

[Laboratoria](#)
[.net](#)
[Innowacje](#)
[Nauka](#)
[Technologie](#)

[Logowanie](#) [Rejestracja](#) [pl](#)

Newsletter

zapisz się

Naukowy styl życia

Nauka i biznes

- [Nowe technologie](#)
- [Felieton](#)
- [Tygodnik "Nature"](#)
- [Edukacja](#)
- [Artykuły](#)
- [Przemysł](#)

[Strona główna](#) > [Informacje](#)

Czy habilitacje powinny przestać istnieć?

Reformy nauki nie zlikwidują habilitacji, ale jej rola zdecydowanie się zmniejszy. Zdaniem prezesa PAN prof. Jerzego Duszyńskiego utrzymanie stopnia dr hab. to "kontrowersyjna decyzja". Z kolei b. szefowa rady CERN prof. Agnieszka Zalewska uważa, że to na razie konieczność.

"A poza tym sędzę, że Kartagina i habilitacja nie powinny istnieć" - zakończył swoją wypowiedź podczas jednego z paneli Narodowego Kongresu Nauki w Krakowie członek Europejskiej rady ds. Badań Naukowych (ERC) prof. Andrzej Jajszczyk. Nie był to jedyny płynący ze środowiska akademickiego głos krytyki dotyczący habilitacji.

PAP zapytała przedstawicieli środowiska akademickiego, co sądzą o rozwiązaniach dotyczących habilitacji, zaproponowanych w projekcie nowej ustawy o szkolnictwie wyższym i nauce, tzw. Ustawy 2.0.

Projekt przewiduje pozostawienie stopnia doktora habilitowanego. Uzyskanie tego stopnia będzie pewnie dla większości osób trudniejsze. Trzeba będzie mieć na koncie znaczne osiągnięcia naukowe lub artystyczne, a także wykazywać się aktywnością naukową w więcej niż jednej uczelni lub instytucji naukowej "w szczególności zagranicznej" - napisano w projekcie. Poza tym dwie negatywne recenzje członków komisji habilitacyjnej uniemożliwią zdobycie habilitacji. Habilitacja nie będzie konieczna, aby np. zdobyć stanowisko profesora uczelni. A w wyjątkowych sytuacjach wybitni naukowcy bez habilitacji będą też mieć szansę uzyskać tytuł profesora.

B. prezes PAN prof. Kleiber w rozmowie z PAP ocenił: "Habilitacja będzie, ale tak, jakby jej nie było". Wyjaśnił, że habilitacja kiedyś była potrzebna i miała być sprawdzianem umiejętności. Ponieważ jednak stała się konieczna do awansowania, nastąpiła degradacja procedur. "Według mnie w tej chwili habilitacje są w absolutnie fatalnym stanie. Ich poziom zasadniczo się obniżył. Tutaj trzeba było zrobić coś gruntownego" - powiedział. Jego zdaniem w projekcie wybrano rozwiązanie, które jest "kompromisem ze środowiskiem". Resort nauki zastanawiał się bowiem, czy z habilitacji całkiem się nie wycofać.

Obecny prezes Polskiej Akademii Nauk prof. Jerzy Duszyński uznał zaś, że "podjęto bardzo kontrowersyjną decyzję utrzymania habilitacji". "W systemie jesteśmy właściwie odosobnieni. Inne kraje, które świetnie się rozwijają naukowo, nie mają tego stopnia. Wydaje mi się, że w tej chwili przy transparentności dokonań można ocenić dorobek człowieka czytając kilka jego dobrych publikacji. I wtedy wiemy, czy to człowiek dojrzały naukowy czy nie" - ocenił. Prezes PAN uznał, że duży okres kariery naukowej poświęca się na zdobywanie tego stopnia, który - według niego - jest "anachronizmem".

Przewodniczący Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich prof. Jan Szmidt, rektor Politechniki Warszawskiej był innego zdania. „Nie rozumiem tych, którym się habilitacja nie podoba. (...) Jeżeli ktoś mówi, że habilitacja jest wielkim wysiłkiem dla tego, kto chce ją uzyskać, to mówi nieprawdę" - powiedział. Według szefa KRASP habilitacja to poddanie się formalnej ocenie dorobku. Rektor PW zwrócił uwagę, że wszędzie na świecie po kilku latach praca naukowca jest weryfikowana. Jak ocenił, dzieje się tak, "żeby nie zrobić krzywdy człowiekowi". Wyjaśnił, że praca w nauce nie jest jak "praca w fabryce butów". "Samo wbijanie gwoździ nie wystarcza. Od badacza oczekujemy czegoś nowego, jakości dodanej" - zwrócił uwagę. Według Szmidta warto, by człowiek szybko - np. w wieku 30 lat - dowiedział się, czy się do pracy w nauce nadaje, czy też może powinien zmienić fach.

Prof. Szmidt przyznał jednak, że dziedziny nauki na tyle różnią się od siebie, że być może habilitacja "w niektórych naukach i obszarach jest potrzebna i wymagana, a w innych - np. medycznych - może i nie".

Była przewodnicząca Rady CERN prof. Agnieszka Zalewska z Instytutu Fizyki Jądrowej PAN w Krakowie uważa z kolei, że pozostawienie habilitacji jest na razie koniecznością, bo poziom doktoratów obecnie dość często budzi zastrzeżenia. "Dopóki się nie stanie jasne, że mamy bardzo porządne doktoraty (...), wydaje mi się, że habilitacje są potrzebne" - powiedziała. Zgodziła się ze stwierdzeniem, że nowa ustawa przewiduje podniesienie poziomu doktoratu. "Ale to zabiera czas. To

się nie zmieni z dnia na dzień. Wydaje mi się, że jakiś okres przejściowy stopień doktora habilitowanego jest potrzebny" - powiedziała.

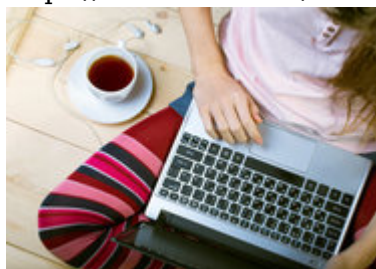
Natomiast przewodniczący Rady Głównej Nauki i Szkolnictwa Wyższego prof. Jerzy Woźnicki powiedział: "W moim przekonaniu niepotrzebny jest stopień naukowy dr hab. Potrzebna jest jednak habilitacja, która pozwala wyróżnić z grona wszystkich doktorów tych, którzy zasłużyli sobie na to, by kreować nowych doktorów". Porównał, że nie każdy prawnik zostaje sędzią. Według niego również nie każdy doktor powinien móc być sędzią przy weryfikowaniu dorobku i kompetencji innych osób, które zabiegają o uzyskanie stopnia naukowego.

Projekt ustawy otwiera drogę do szybkiej habilitacji - i samodzielności naukowej - przed osobami, które kierowały prestiżowymi grantami badawczymi o renomie międzynarodowej (np. grantem ERC). Pomysł ten spodobał się prof. Duszyńskiemu: "O to chodzi!" - ocenił. Podobnego zdania jest prof. Zalewska. "Kiedy dorobek młodego uczonego jest tak niewątpliwy, szkoda zabierać jego czas na robienie formalnego stopnia" - skomentowała.

PAP - Nauka w Polsce, Ludwika Tomala

Źródło: www.naukawpolsce.pap.pl

<https://laboratoria.net/aktualnosci/27709.html>

30-03-2026

Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia

Przyznał je 402 osobom.

30-03-2026

[Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy...](#)

Aby chronić pisklęta przed pasożytami.

30-03-2026

[Kierownik wyprawy polarnej](#)

Zmiany klimatu widać gołym okiem.

30-03-2026

[Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#)

Informuje pismo „Nature Photonics”.

30-03-2026

[Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#)

Ogłosiło Europejskie Obserwatorium Południowe (ESO).

30-03-2026

[Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)

Informuje pismo „Applied and Environmental Microbiology”.

30-03-2026

[Rękawiczki mogą zawyżać wyniki pomiarów mikroplastiku](#)

Informuje specjalistyczne pismo „Analytical Methods”.

30-03-2026

[Problem dezinformacji medycznej będzie narastał](#)

Szkolenia na UMB dla przyszłych lekarzy

Informacje dnia: [Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#) [Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki](#) [Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety](#) [Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#) [Stypendia ministra nauki za znaczące](#)

[osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to jednak naukowcy mówili o nauce](#)
[Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać pojedyncze cząsteczki Duże teleskopy](#)
[sfotografowały dwie formujące się planety Bakteriofagi mogą chronić żywność przed salmonellą](#)
[Stypendia ministra nauki za znaczące osiągnięcia Doktor z TikToka: fajnie by było, gdyby w sieci to](#)
[jednak naukowcy mówili o nauce Kierownik wyprawy polarnej Mikrolasery mogą wykrywać](#)
[pojedyncze cząsteczki Duże teleskopy sfotografowały dwie formujące się planety Bakteriofagi mogą](#)
[chronić żywność przed salmonellą](#)

Partnerzy